

Izhaja vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON št. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Z manifestacijskega shoda

polit. društva „Edinost“ za koroške Slovence.

I.

Govor dr. a Otok. Rybaša.

Razprava o tisti volilni reformi, ki smo si jo mi Slovenci toliko želeli in za katero smo navdušeno manifestirali, prinesla nam je veliko razočaranje. Znali smo sicer že vnaprej, da zahtevanje vlade, da se hoče odpraviti vse privilegije, je le prazna fraza. Znali smo, da se morda odpravijo osebne privilegije, da se pa gotovo ohranijo krivični privilegiji do sedaj privilegiranih narodov. V interesu dobre stvari velike ideje smo bili pripravljeni potrpeti tudi to: saj mi Slovani smo sploh zelo potrpežljivi narod; da pa vlada, žalibog, ob pasivni in morda celo aktivni asistenciji slovenskih poslancev (Vrišč) zatajuje in krši v eni celi kronovini ista načela, ki jih je sama proglasila za merodajna, — kakor se je to zgodilo na Koroškem, kjer se premišljeno in navlašč hoče izročiti nas na milost in nemilost našim najhujšim nasprotnikom, — to je moralo napraviti konec tudi naši preveliki potrpežljivosti.

Da umejemo, kako se je mogla vlada upati, da nam Slovincem predloži razdelitev okrajev, ki, kar se tiče zvižčnosti in krivičnosti, prekaša celo zloglasno Schmerlingovo volilno geometrijo, in kako je bilo možno da proti tej krivici niso naši poslanci takoj nastopili kakor en mož z najenergičnejšim odgovorom: je potrebno, da si ogledamo nekoliko slovenske politične razmere.

Pogled na slovensko politično življenje pa je zelo žalosten. Menda še nikdar niso bile naše politične razmere tako razorane, še nikdar ni bilo mej vodilnimi močmi tako malo smisla za vsesкупne interese našega naroda, kakor ravno sedaj. Menda le v tistih starodavnih časih, ko so se domači plemenski knezovi in župani klali mej seboj za prvenstva, je bilo tudi možno, da se je Slovenec raje podvrgel tuju, nego da se je sporazumil s svojim bratom. In nič bolje ne stojimo danes.

Na Kranjskem, v središču našega naroda, od koder bi morala prihajati obmejni Slovincem vsposobljenje in dejanska pomoč v težkem boju, ki ga bijejo za svoj obstanek, divja strankarski boj, ki absorbira vse narodne moči na očito korist in veselje naših resničnih in nevarnih nasprotnikov.

Različnost mnenj in prepričanj je neizogibna: vsi ne moremo biti ene in iste misli. (Klici: Bog ne daj da bi bili! To bi ne bilo dobro.) No, vprašanj, ki se tičejo obstanka našega naroda, bi morali biti složni. Vitalnih narodnih inte-

resov ne bi smeli nikdar žrtvovati malenkostnim strankarskim interesom! Poprej narod in potem šele stranka! Poprej Slovenija in potem šele Rim ali Dunaj! (Viharen aplavz.)

Zgodovina zadnjih let pa nam je žalibog podala dokaze za nasprotno postopanje.

Slične razmere vladajo tudi na Goriškem, kjer se prav verno, skoraj bi rekel, po opitje posnema kranjske sovražne brate, seveda v zmanjšanem merilu: saj obsega slav. del Goriške le dva politična okraja in razun na pol laške Gorice niti enega mesta. Le dva slovenska poslancev ima ta kronovina na Dunaju; no ta dva se gledata kakor pes in mačka, ako se sploh vičita kedaj. Ako vleče eden na levo, potegne drugi na desno, tako, da imajo vlada in naši nasprotniki prav lahko igro z goriškimi Slovenci: da se nobenemu ne zamerijo — ne dajo nobenemu nič! (Veselo.)

Enake razmere želeli bi nekateri uvesti tudi na Štajerskem, kjer se moč in upliv nemških in nemškutarskih mest vedno širi tudi mej slovenske kmetijske občine, kjer gubimo občino za očino, kakor nedavno Teharje, in okrajne zastope, ki so bili že v slovenskih rokah, in kjer bi mogel slovenski narod ohraniti slovensko posest proti pritisku vedno krepkeje napredujočega nemštva in proti skrajni neprijaznosti germanizujoče avstrijske vlade le, ako postavi v službo narodne obrambe vse moči s katerimi razpolaga in ki so itak zelo pičle. (Odobravanje.)

In tudi pri nas je začela od prihoda nemškega škofa sem pihati nekaka osterjša sapa, ki je nekateri tako „omamila“, da bi hoteli tudi pri nas uvesti medsebojno klanje, in vesele prepire s pomočjo psov, obrekovanja in sumničenja kakor bujno cvetejo v sosednjih kronovinah. In to, da si pravzaprav se nimamo za kaj prepirati, kajti na Dunaju sploh nimamo zastopnika, tukaj pa nas preljubeznjivi Italijani tako stiskajo za grlo, da komaj dihamo (Vsestransko pritrjevanje.)

Povsodi torej le zanimanje za strankarske prepire, nič smisla za celokupne interese slovenskega naroda.

Na Koroškem naposled je naravnost obupen položaj — Sloveščina povsodi zatirana, brezpravna. Slovenci imajo enega samega zastopnika v dež. zboru, a v državnem zboru so sploh brez zastopnika. Državne oblasti delajo naravnost sistematično na germanizacijo slovenskega prebivalstva.

Tak je in tak je bil položaj v slovenskih pokrajinah, ko je prišlo vprašanje volilne reforme na dnevni red. Velik moment je to bil, važen moment, izlasi za nas Slovence, ki smo mej vsemi narodi, izvzemši morda Malo-

ruse, največ trpeli pod krivicami dosedanjega volilnega reda, kajti volilni red, ki temelji na samih privilegijah, moral je biti krivičen za nas, ki nismo privilegirani narod in tudi nimamo privilegiranih stanov.

Z veseljem smo torej pozdravili idejo splošne in enake volilne pravice, ker smo upali, da se bo odslej tudi nam rezal kruh enako kakor drugim narodom. No, velik moment je našel majhne ljudi. Ta moment, ki bi nas bil moral najti složne in vnete za blagor celokupnega slov. naroda, je našel ljudi, ki o važnosti tega momenta niti pojma nimajo, je našel poslance, ki se niso hoteli mej seboj sporazumeti niti o tej priložnosti, ko so se sporazumeli celo Nemci, ki so razdeljeni na 8 ali devet strank. (Zvršetek pride.)

Odsek za volilno reformo.

(Bz. poročilo).

DUNAJ 24. Danes predpoludne je imel pododsek odseka za volilno reformo svojo prvo sejo. Pododsek se je posvetoval o predlogu posl. Starzynskega glede omejitve kompetence državne in deželne zakonodaje. „Alld. Korr.“ poroča o tej seji nastopno:

Ko je načelnik posl. [dr. Grbmayer pozdravil pododsek, so posl. Herold, Kienmann in Vogler izročili enakoglasne izjave, v katerih pravijo, da se z ozirom na stališče, ki so je označili v odseku za volilno reformo, češ, da je isti z izvolitvijo pododseka preokračil svojo kompetenco, le protestuje vdelež razprav v pododseku. — Posl. Starzynski je na to v daljšem govoru utemeljeval svoj predlog.

Na to je Starzynski stavil več predlogov glede spremembe državne in deželne zakonodaje, ki se nanašajo na spremembo § 12 državnega temeljnega zakona. Po tej spremembi naj bi deželna zakonodaja v stvareh, spadajočih v njen delokrog, zamogla izdajati določbe tudi na polju kazenskega pravnosodja, redarstva in civilne zakonodaje, v kolikor iste ne nasprotujejo temeljnim določbam in uredbam civilnega in kazenskega prava. Druga sprememba tega paragrafa naj prizna deželni zakonodaji pravico, da razvija na polju organizacije avtonomne uprave zakonodajno sodelovanje, istotako tudi v organizaciji državne uprave. Nadalje je predlagal resolucijo, v kateri se dajajo vladi vodila, katere stvari poljedelske in gospodarske narave, v kolikor ne spadajo izključno v področje zakonodaje državnega sveta, naj se prepuste deželni zakonodaji.

Posl. Sajfert je stavil k § 12 tudi več spreminjevalnih predlogov. V debati so se izvzemši posl. Tollingerja zastopniki vseh nemških strank odločno izrekli proti vsakemu poskusu spremembe državnega temeljnega zakona.

po okrajni cesti ob bregu bohinske Save, mej rodovitnimi poljanami in skozi večje in manjše vasi do bohinskega jezera.

Mej potjo je več gostiln od katerih se mi pač vredno zdi omeniti čedno in vseskozi narodno restavracijo „pri Savici“.

Ko si pri Muhrovem lovskem gradu zavil navzdol, obstaja ti očarano oko na modro-zeleni, sedaj zopet temnomodri vodeni masi, obrobjeni od severa, zapada in juga z venec veličastnih gorskih velikanov. — Bohinjsko jezero! Že kakor otrok si čul o njega lepoti in divoti, ali vtisov, ki jih dobivaš, ko prvič stojiš ob njega bregovih, ni možno opisati.

Ob mostu, tik Šentjanske cerkve, te obveščajo tablice slovenskega in nemškega planinskega društva, kje so pota na Triglav, k sedmerim jezerom in na razne gorske velikane, kakor tudi tabla slovenskega planinskega hotela „Zlatorog“.

Krasote ježno oko te sili dalje. — Že stopaš mimo hotela „St. Johannu“, stoječega sredi smerečjega gozda. Okoli hotela posedajo in dihajo čisti gorski zrak tu-in inozemski letoviščarji. Morda te žeja in želiš si čaše sveže pive? Da, — dobiš jo tudi in sicer

Ministrski predsednik baron Beck se je skliceval na vladne izjave, podane v odseku za volilno reformo ter je naglašal, da je vlada iz raznih vzrokov ob danih razmerah proti spremembi ustave. Nasprotno bi pa vlada ne imela ničesar z ozirom na predloženo resolucijo posl. Starzynskega. Ako bi se poskušalo spremeniti temeljne državne zakone, bi vlada videla v tem nevarnost za volilno reformo, katere glavne naloge ni smeti nikakor spustiti iz oči.

Nato je min. predsednik zaključil sejo, ne da bi bil pododsek kaj sklenil.

Prihodnja seja bo 26. t. m. ob 8. uri zvečer.

DUNAJ 24. Odsek za volilno reformo je danes popoldne nadaljeval posvetovanje o volilnem redu za državni zbor o § 17 (volilni komisariji). Ministrski predsednik se je izjavil proti predlogu dr. a Tavčarja, po katerem naj bi na volilni dan praznovala šole, uradi in sodišča.

Na to je bil § 17 vsprejet v obliki, predloženi od vlade, tako tudi § 18, 19 in 20. Pri § 21 (sklepi volilne komisije) je zahteval posl. Susteršič, naj imajo tudi volilni komisariji pravico prigovarjati. Vsprejet je bil tudi § 21 z dodatnim predlogom posl. Hrubega glede prigovorom proti upravičencu za volitev, nakar je bila seja zaključena.

Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Drobne politične vesti.

Odhod princa Jurja s Krete. Iz Aten poročajo od 23. t. m., da je odplula na Kreto oklopnjača „Hisperia“, na kateri se povrne dosednji krečanski vrhni komisar, princ Jurij v Atene.

Kraljevski obiski v Parizu. Pariški list „Gaulois“ je zvedel iz verodostojnega vira, da obiščejo Pariz še v tem letu trije vladarji in sicer: srbski kralj Peter, danski kralj Friderik VIII. in norveški kralj Hakon VII.

Nadškof Dvornik odlikovan. Cesar je zaderskega nadškofa Dvornika imenoval tajnim svetovalecem.

Košut in časnikarski dopisovalni uradi. Kakor javljajo iz Budimpešte, se minister Košut bavi z velikansko osnovo glede časnikarskih dopisovalnih uradov. Gre se za to, da ustanove inozemski korespondenčni uradi kakor Reuter, Havas, Stefani in Wolff svoje podružnice tudi v Budimpešti. Na to ga je navedla okolnost, da so bile povodom ogrske krize inozemske novine slabo obveščene.

Kongres nemških socialistov. V nedeljo je bil v Manheimu odprt kongres nemških socialistov. Kongres sta otvorila poslanca Dreesbach iz Manheima in Bebel iz Berolina. Predsednikoma kongresa sta bila izvoljena poslanca Singer in Dreesbach.

zelo točno, ako znaš — nemški! Na slovensko zahtevo, pa, bogme ne, pa da si ves se zlatom obiš! Kako že pravi Prešern: „Le tujcem sreče svit se v Kranji žari, ošabno nos' jo ti po konci glave!“

Senčnata pot te vodi po bukovem in smrečjem gozdu dalje ob obali. — Ali mej potjo si ne moreš kaj, da se ne diviš tej uprav neverjetni prirodni krasoti. — Sedaj zreš zamaknjeno kako se v čisti in mirni jezerski globočini zrcalijo sivo gorovje in temni gojzdovi, potem opazuješ množino ribic, veselo skakljajočih nad vodo; in zopet ti z zanimanjem sledi pogled čolničem, plavajočim po gladini jezera, a petje vesljačev te nekako omamlja, da se malone kakor v sanjah pomikaš dalje, po naravnem senčnatem drevoredu. Mimo cerkve Sv. Duha dospeš na zeleno planoto, k novo sezidanemu planinskemu hotelu „Zlatorog“. — Ta hotel je vsega priporočila vreden. Prijazen hotelier gosp. Ravhekar postreza za primerne cene z vsem v gotovo trojo zadovoljnost.

Od tu je kaj lep razgled na jezero in preko starih Fužin na Srednjo vas v drugi bohinjski dolini. — Kakih 200 metrov od hotela se izliva že vmirjena ledenomrzla Savica

PODLISTEK.

Bohinjsko jezero in nje okolica.

Napisal I. Kevc.

Noč na nebu zvezdice prižiga,
v jezeru njih svit pri svitu miga,
nič miru ne drami tiliga;
le Savica, hči kraljeva,
pribobni in pesem peva:
od nje doma s'avno mirnega.

Dr. Toman.

Ob vznožju triglavskega pogorja in na severovzhodnej strani Julijskih alp razprostira se najromantičnejša slovenska pokrajina — Bohinjska dolina, v katere okrilji se podobno kristalu leskeče divno Bohinjsko jezero, v čegar ozadju bobni snežnobeli, toli oprevani slap Savice: ena najdivnejših prirodnih lepot Slovenije.

Težko, da bi v svetovno občudovani Švici našli lepšega, nego je ravno ta košček zemlje slovenske.

Mej tem, ko je bilo pred otvoritvijo bohinske železnice, (vsled slabe komunikacije) to skrivnostno, z naravnimi krasotami toli obdarovano zakotje pripuščeno — podobno gorski cvetki — samemu sebi, je že letošnja

sezona privabila trume ljubiteljev prirodne lepote v te nenavadno romantične kraje.

S primorske strani se po osemminutni vožnji skozi nad šest kilometrov dolgi bohinski tunel se ustavlja vlak v metropoli doline — Bohinjski Bistrici. Čedna, na širni ravnini ležeča vas je preskrbljena z dobrimi restavracijami in prenoišči, mej katerimi je že od nekdaj najpopularnejša ona „pri Meceingarju. V tej gostilni — ki nosi v Bistrici izjemoma samoslovenski nadpis, a je vzlic temu vendar najbolj obiskovana od ptujcev — sta v resnici gostoljubnost in prijaznost doma. Dozidana bosta tudi v kratkem dva nova hotela, katerih eden je last vrlega rodoljuba gospoda Markeža.

Na vzhodni strani tik za postajo vodi mala stezica na sivo skalo, štrlečo visoko nad Savo, na kateri skali je še danes opaziti razvalino, imenovano „Ajdovski Gradec“ — bivšo Črtomirovo lastnino. Tu je bila v paganskih časih obrambena točka častilev boginje „Žive“ (boginja ljubezni) ki jih je po „mešarskem klanju“ pregnal na uničilo koroških vojvoda Valjahun, strasten preganjalec nevernikov.

Iz Boh. Bistrice vodi enouren pešpot

Domače vesti.

Imenovanje. — Predčerašnja „Wiener Zeitung“ prinaša imenovanje gosp. Ferdinanda Perhacca, c. k. višjega oficijala na c. kr. deželnem sodišču v Trstu, ravnateljem pomožnih uradov na c. kr. višem deželnem sodišču v Trstu.

Notarjem v Tolminu je imenovan notarijski kandidat v Červinjanu dr. Feliks pl. Fabris.

Mestni svet bo imel jutri v sredo ob 7. uri zvečer svojo XIV. javno sejo z naslednjimi dnevnimi redom: 1) čitanje zapisnika XIII. javne seje; 2) poročila; 3) prošnja za dodatni kredit v svrhu javne preskrbe siromakov; 4) poročilo preiskovalne komisije o draginji živil, glede imenovanja posebnega odseka v proučevanje draginje stanarin; 5) predloga prometne bilance mestne zastavljavnice za 1904; 6) predlog glede stroškov za razsvetljavo ulic v okolici nove postaje v Rocolu; 7) predlog glede kreditov za stroške javne razsvetljave; 8) odobritev prošnje glavnega vodstva za javno oskrbo siromakov, glede povečanja poglobljenevalnice za dečke na način, da se zgradi četrti paviljon; 9) poročilo računskega zaključka ustanove za ranjence v vojni (podružnica rundečega križa) za leto 1905; 10) prošnja za dodatni kredit za stroške poljskih čuvajev; 11) prošnja za dodatni kredit za plačo občinskih radarjev; 12) predlog šolskega odseka glede ministerijalnega odloka o rekurzu občine proti prepovedi namestništva glede ustanovitve italijanskih vspremnih na ljudski šoli pri sv. Ivanu; 13) predlog šolskega odseka k prošnji ravnateljstva c. kr. državne obrtne šole, da prevzame občina nadaljevalno večerno šolo za vajence.

Ravnopravnost slovenskega jezika pred tržaško poroto. Pri porotni razpravi dne 24. t. m. bi moral tukajšnji odvetnik dr. Konrad Vodušek zagovarjati nekega Umberto Romito, ki je obtožen radi hudodelstva ropa. Omenjeni pa je, sprejemši od slavne odvetniške zbornice nalog za ta ex-offo-zagovor, naznanil tukajšnji deželni sodniji, da hoče pri svojem zagovoru poslužiti se edino-le slovenskega jezika.

Predlagal je, da naj deželna sodnija za slučaj, ako smatra za nedopustno rabo slovenskega jezika pred tržaško poroto, poskrbi za drugega zagovornika.

Deželna sodnija je na to kratkim potom „telefonicamente“ (!) obvestila, da je oproščen od sprva naloženega zagovora in da je odvetniška zbornica imenovala že drugega zagovornika. Zakaj in kako, o tem slavna sodnija ni črhnila niti besedice. Veseli nas, da slavna sodnija ni hotela priti na dan s svojimi argumenti.

Radovedni smo pa tudi, koliko časa da ostanejo ti skriti argumenti v veljavi, ker se mora na vsak način tudi v Trstu uveljaviti § 9 postavbe z dne 23. majnika 1873 št. 121 d. z., ki določa da imajo v deželah, kjer se govori po več jezikov, prednost za porotnike oni, ki so za to službo, radi znanja jezikov posebno pripravi.

Če bi toraj predsednik slavne deželne sodnije postopal strogo po predpisu tega § 9, bi moral sploh vsak porotnik v Trstu znati slovenski, ker v Trstu dandanes še živi dosti ljudij, ki govore, ravno tako dobro laško kakor slovensko.

v jezero. Na zapadni strani, pod navpično strmo steno vidiš visoki snežnobeli vodeni padec — slap Savice. Tja te vodi od „Zlatoroga“ lepa in dobro markirana pot, na kateri srečuješ neprenehoma polno izletnikov obojega spola in različnih narodnosti, ki se hočejo prepričati na lastne oči o krasoti in divoti tega bisera dežele Kranjske.

Ko si po kaki tridesetletni hoji od „Zlatoroga“ prekorlačil brdno rebro, stopaš na verando, prirejeno na visoki skali in pred seboj se ti kristali in peni iz gole skale izvirajoči in globoko padajoči slap Savice, čegar voda se v tolmunu na široko razpršava in divje-srdito podi po skalnati struji dalje v dolino. — Od tod se ti nudi najkrasnejši razgled po vsem jezeru in bohinjski pokrajini. Da, res, preveč lepote naenkrat! Neki hrvaški svečenik se je izrazil v nagovoru na Slovence: „Ko sem danes zrl in občudoval vse te naravne krasote, mislil sem sam pri sebi: škoda, da nisem Slovenec!“

In ko se pri vsem tem, kar tukaj nudi narava tvojim očem krasnega in divnega, spominjaš, da je to slovenska zemlja, res ne moreš drugače, nego da zapoješ z Vilharjem, da odmeva čez hrib in plan:

Na vsak način pa bi se moralo skrbeti za to, da bi bilo dovolj porotnikov zmožnih slovenskega jezika za razprave v slovenskem jeziku.

Dokler pa se bo sedanji nepostavni sistem gojil, bo slavna sodnija še večkrat prišla v za njo gotovo prijeten položaj izdajati važne odloke — brez razlogov.

Poslanec Grafenauer v Trstu. Nedeľjo popoldne so porabili tržaški rodoljubi, da so milemu gostu razkazali nekoliko naše okolice in naših okoličanov kakor so in kakor čutstvujejo. Najprej je naš gost v spremstvu gospodov dra. Rybářa, dra. Gregorina, dra. Slavika, dra. Abrama in več drugih mestnih rodoljubov obiskal naš prvi okraj in se zaustavil v Škednju. Na dvorišču prijazne gostilne gospodarskega društva je bil — ko so gospodje došli tja — zbran ves impozantni mešani zbor „Vesilec“. Ta po svoji vrlini širom znani pevski zbor je v navzočnosti milega gosta peval še s posebno ljubeznijo in prisrčnim navdušenjem ter je našega gosta kar zadivil.

V imenu prvega okraja naše okolice je v prisrčnih besedah pozdravil zastopnik tega okraja g. Anton Sancin, rekši med drugim: Kakor so danes tržaški Slovenci na velikem shodu sijajno manifestirali svoje sočutje in prisrčne simpatije do trpečih bratov na Koroškem, tako se radostimo v srcu tudi mi, da je nanese srečno naključje, da imamo zastopnika teh naših bratov v svoji sredi.

Občinstvo, ki je polnilo dvorišče in vse druge prostore, je priredilo g. Grafenauerju navdušene ovacije. Ko so pevci in pevke „Vesilec“ zopet zapeli krasen zbor, se je dvignil g. Grafenauer ob gromčih „Živio“-klicih, da se zahvali na bratskem pozdravu. Kakor temelj svojim izvajanjem je izbral govornik Levstikov zlati nauk: „Skrbi za-se, ljubi brata, dvigni ga, odpri mu vrata!“ Da, dolžnost je vsakomur, da skrbi najprej za-se, ali o tem ne sme pozabiti svojega brata. Žalostjo moram — je vskliknil nekako — konstatirati, da se ne ravna po vsod na Slovenskem po tem nauku. Radost pa je napolnila njegovo srce, ko je doživel danes in ko vidi tudi tukaj, da se tržaški Slovenci na uprav ganljiv način ravna po besedah Levstikovih. Iskreno, povzdignjenim glasom se je govornik zahvalil tržaškim Slovincem na tem dokazu bratske ljubavi. Bojim se sicer — je rekel dalje — da mi koroški Slovenci vam ne bomo mogli vrniti tolike ljubavi. Toda plačilo vam ne izostane, kajti koroški Slovenci so predstraža Slovenije na severu in zato bo njihova zmaga — zmaga vse Slovenije, na kateri se boste radovali tudi vi.

Ta krasni, žarom rodoljubja govorjeni govor je napravil na občinstvo velik utis in vsi navzoči so navdušeno dajali izraza sočutju svojemu do koroških Slovencev. Sledila je pesem za pesmijo, dokler ni bila družba primorana oditi, ker jo je pot vodila še drugam. Pred odhodom se je oglašil za besedo še znani voditelj in junak tega okraja, vsem nam mili predsednik „Slave“, gospod Anton Miklavc. Zvenečim glasom je še enkrat zahvalil koroškega odličnjaka na tem obisku in ga zaprosil, naj ponese pozdrave tržaških Slovencev bratom na Koroškem.

Iz Škednja je spremljala vsa družba g. Grafenauerja v četrti okraj, v naš Rojan. Tu se je vršila veselica pevskega društva „Zarja“,

„Tukaj Slava venec vije,
Srce bije nam gorko;
Čujte gore in bregovi,
Da sinovi Slave smo!“

Bohinjsko jezero in nje okolica sta v vseh svojstvih popolnoma različna od blejskega. — Mej tem, ko je blejsko jezero kakor migljajoča zvezdica, polno življenja in veselja, je bohinjsko znak resnosti, veličastva in miru. Ali v lepoti divje romantike zaostaja blejsko jezero daleč, daleč za bohinjskim.

Ugodna železniška zveza privablja leto za leto več ptujcev-letoviščarjev, kakor tudi samo mimohitejnih gostov, v ta lepi kraj. Zato se predvija in prerokuje bohinjski dolini lepa bodočnost. — Se-li oni, ki so poklicani v to, izbude iz apatije in bodo-li znali izrabiti nudečo se jim priliko?!

Ti pa, slovenski letoviščar, ne išči si drugje Švice! Čistejšega zraka, lepših sprehodov in romantičnejših krajev, ne najdeš nikjer, nego na domači zemlji — ob bohinjskem jezeru. — Veruj, da ti tam nudi narava toliko svojega bogatstva in krasote, kakor bi jo drugod zastoj iskal.

na kateri je sodeloval tudi veliki tamburaški zbor od sv. Ivana. Tudi tu so pozdravljali prihod milega gosta z neopisnim navdušenjem. Mešani zbor „Zarje“ je peval krasno, tako, da g. Grafenauer kar ni mogel dati izraza veselemu presenečenju, da tržaški okoličanski Slovenci s takim navdušenjem goje našo pesem. Tu je pozdravil gosta g. Godnik. V svoji zahvali je naš gost črtal žalostne razmere, pod katerimi trpe koroški Slovenci. Slika, ki jo je podal, je izzivala ogorčenje med občinstvom, a ob enem burne pojave prisrčnih simpatij.

Včeraj je obiskal naš gost v spremstvu nekaterih rodoljubov naš lepi sv. Ivan, kjer si je ogledal naša narodna društva in ustanove. Povsodi so ga vsprejemali najprisrčnejše in izražali svojo radost na njegovem obisku. Popoldne se je naš gost v spremstvu trgovca Miloniga — koroškega Slovence — in gosp. Coticca odpeljal v Koper. Danes si menda ogleda še nekatere kraje naše okolice.

Dostavljamo še, da je naš gost ves navdušen na vsem, kar je pri nas teh par dni videl, čul in opazoval.

Iz Sv. Ivana nam pišejo: Godi se mi prav tako, kakor pravi pesem: „Revež ne vem le, kako bi začel“... Tako mi je nekam čudno: hotel bi se smejati, a stvar je vendar le prerena — k večjemu bi se človek smejal britko, ironično.

Hud udarec mi je bil, ko sem doznal, da v kljub vsej namestništveni prepovedi bodo na naši slovenski svetoivanski šoli italijanski razredi, ne sicer pod imenom paralelk, ampak kakor samostojna italijanska šola.

Bolelo me je srce, ker naša šola je bila do sedaj čisto slovenska, lepo razdeljena petrazredna deška in petrazredna dekliška šola. Italijani so mojstri v tem: spreminjajo ime, ali dete je isto! In kar je glavno: delajo tiho in vztrajno. In to je stvar resna in za nas nevesela.

Smešno-žalostno je pa dejstvo, da je „Legina“ šola, tisti lepi, ponosni dom obogatel letos za enega Metodija in enega Gorazda. To se bo lepo glasilo, kaj ne, ko napravijo Italijani Gorazdo in Metodo (izrekli bodo Metodo, kar je v nas metodi).

A to vam je hud slovenski radikalec, ta oče Metodijev in Gorazdov! Saj govorijo že imena njegovih otrok!

Poznam tudi nekaj drugih takih narodnjakov. Pošiljali so svojega otroka v slovensko šolo; otrok ni vseval, a kriv na tem je bil učitelj, oziroma učiteljica; zato hajd v — italijansko šolo! Tam bodo delali čudeže. Toda, trda otrokova bučica je ostala tu kakor tam trda in se ni zmeščala. Iz tega sledi, da so vse sedanje šole ničvredne... zato odhajajo Metodiji in Gorazdi v „Legino“ šolo...

V kričice nasprotje temu slučaju naj navedem drug zanimiv slučaj: Včeraj sem srečal mater, ki stanuje doli pri Boschettu in ki je vodila svoje dete v slovenski otroški vrt, torej mimo „Leginega“. Začel sem pogovor se ženico. Povedala mi je, da ima sedem otrok, a mož le 45 gld. mesečne plače, ker ima le malo službico radi bolehnosti.

„Tukaj (v „Legini“ šoli) bi dobil vaš otrok opoludne kosilo“, sem jej rekel, ko sva prišla do „Leginega“ vrta.

„Vem, in tudi obleko in čevlje bi dobil, pa srce mi le neda, da bi dala svojega otroka sem v šolo. Kar hudo bi mi bilo, če bi me kdo primoral v to“, je dejala ženica. — Jaz sem jo pohvalil, a v srcu sem si dejal, da bi njej revni nihče ne zameril.

Njen mož pa ni radikalen, ni pisal nikoli v „Edinost“ in ne piše sedaj v „Slovenca“; tudi ne govori navdušenih govorov in njegovi otroci nimajo imena la Gorazd in Metodij!

Ali naj ne bi očeta Metodijev in Gorazdov občila rudečica srma pred takim priprostim možem in tako priprosto ženo?!

Jezikovna ravnopravnost. Povodom neke porotne razprave, ki se je vršila pred par dnevi, proti nekemu poštnemu uradniku in njegovi soprogi je priobčil „Il Piccolo“ pod naslovom „Jezikovna ravnopravnost“ to le notico: „Na razpravi, ki se je vršila včeraj pred porotnim sodiščem, pokazalo se je, kako se izvaja v praksi famozna ravnopravnost, v kolikor se tiče to italijanskega jezika. Neki funkcionar poštnega ravnateljstva (viši komisar H.), ki je v Trstu že več let, je izjavil, da zna le malo italijanski in da nikakor ne more izpovedati v italijanskem jeziku. V razpisu tega mesta, ki mu je sledilo imenovanje dotičnega uradnika je bil seveda

tisti navadni pogoj poznanja deželnih jezikov in prosilec je brzkone predložil celo kako spričevalo o poznavanju italijanščine. Izvzemi slučaj, da se ni v tem razpisu — kakor v drugih prejšnjih — zahtevalo poleg poznanja nemščine tudi kakega slovanskega narečja in le eventualno poznanje italijanščine“.

Tako rekriminira „Piccolo“ in mi pravimo, da — prav govori! Resnica je, kakor pribita. Prav tako, kakor pripoveduje „Piccolo“, se postopa v pre mnogih slučajih ob imenovanju državnih uradnikov, kar se tiče poznavanja deželnega — slovenskega jezika!! Čitatelji naj si samo povsodi tam kjer govori in piše „Piccolo“ o italijanskem jeziku, mislijo slovenski jezik in potem imajo pred seboj resnično prakso, ali bolje rečeno zlorabo, ki se zagreša pri nas v mnogih slučajih imenovanja državnih uradnikov na škodo ravnopravnosti našega slovenskega jezika.

Najprimernejši način varčevanja. Pišejo nam: Ko sem zadnjič čital v „Edinosti“ članek o tedenskih vlogah, ki jih sprejema naša Trgovsko-obrtna zadruga, sem se podal v urad imenovane Zadruga, ki se nahaja v ul. S. Francesco štev. 2, ter naprosil za podrobnejša pojasnila. Ker smatram ta način vlaganja za najprimernejši način varčevanja, hočem spregovoriti par besed o tem. Oni, ki hočejo vlagati tedenske vloge v gori imenovano Zadrugo, morejo to zapričiti vsaki čas. Vlagatelji morajo biti zadružniki in plačati K 2 za delež in K 2 vstopnine. Zadružniki so rešeni teh stroškov. Vlagati se more za odrasle in za otroke. Moje menenje je, da bi mi tržaški Slovani, osobito pa oni, ki si do sedaj niso mogli kaj prilraniti, s tedenskimi vlogami prišli do malega premoženja. Oni pa, ki hočejo svojim otrokom kaj prilraniti, si s temi vlogami najlaglje pomagajo.

Mlado in staro naj po možnosti varčuje, da ne bomo vedno — sluga drugih, tujih narodov. Delavec.

Vojna uprava kupi po trgovskem navadnem kupu za skladišče ali zalaganje dobro zmožne za vojaško oskrbovalno skladišče Maribor (glavni kolodvor, 1. glavna železniška postaja), 6610 meterskih centov pšenice in 17.530 m. c. rži; Gradec 2100 m. c. rži in 14.900 m. c. ovsa; Maribor 400 m. c. ovsa; Celovec 2300 m. c. rži in 4700 m. c. ovsa; Ljubljana 8650 m. c. ovsa; Trst 1200 m. c. ovsa; Gorica 4900 m. c. ovsa; Pulj 1900 m. c. ovsa; za podružnico oskrbovalnega skladišča Beljak 2150 m. c. rži in 6200 m. c. ovsa.

1. Prodajalne ponudbe se bodo vsprejemale do 12. oktobra 1906., do 9. ure dopoldne pri intendanciji 3. voja.

2. Natančnejši pogoji so na ogled pri gori omenjeni intendanciji, pri oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Trstu, Gorici in Pulju kakor tudi pri podružnici oskrbovalnega skladišča v Beljaku, potem pri intendanciji 2., 4., 5., 7. in 13. voja, nadalje, pri okrajnih oblastvih in deželno-kmetijskih društvih (zvezah) na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, v Istri, Gorici in Gradiški na ogled.

Posestnikom-pridelovalcem, kakor tudi ponudnikom, ki se zavežejo in so pripravljeni dostaviti deželne pridelke ali izključljivo ali v zadostnem delu pod enakimi pogoji, bo dana prednost.

Odbor „Učiteljskega društva za Trst in okolico“ je z namenom, da omogoči in olajša svojim členom čitanje društ. knjig in strokovnih listov, ukrenil potrebno, da bo društvena soba od sedaj naprej odprta razen navadne vsakdanje ure (od 10.—11. predp.) tudi še vsak četrtek in vsako soboto od 2.—4. ure popoldne. Društvena soba je v ulici Galatti št. 12. II. nadstropje.

Mestno gospodarstvo. Ako kateri naših okoličanskih mestnih zastopnikov predlaga za svoje volilce kak vodnjak, napajališče, ali kako drugo tako malekost, se takoj oglašajo mestni mogotci z izgovorom, da mestna blagajna nima denarja.

Ko pa mestna gospoda določa za razne nepotrebnosti cele tisočake, tedaj pa je denarja v izobilici. Venezian in drugovi so si domislili, da treba zastražiti dva spomenika — onega pred javnim vrtom in onega na trgu sv. Ivana. V ta namen so določili štiri mestne pandurje. Dva „čuvata“ (koga?) po dnevu, dva pa po noči. Ako pomislimo, da ti moške stanejo mestno upravo najmanj 4000 kron in da so te krone potrošene brez vsake najmanjše potrebe, vidimo, kako sedanji gospodarji tržaškega mesta razmečejo tisočake tam, kjer tega ne treba! Kdaj se naši

mestni volilci izpametujejo in pometejo take gospodarje? Kdaj poseže naša vlada v to gnjilobo ter zavkaže tržaškim mogotcem, da morajo tisočake, ki jih sedaj razmečejo — potrositi za ustanovitev slovenske šole v Trstu?!

Leto 1907. V prihodnjem letu bo 65 nedelj in praznikov. Pepelnica pade na 13. februarja, kar pač ne bo ugajalo plesa željni mladini. Velika noč bo 31. marca. Binkošti pa 19. maja, praznik sv. Rešnjega Telesa 30. maja.

Semeniški profesor — Jezuit. Profesor moralke na goriškem centralnem semenišču Domenik Alpi je vstopil v red Jezuitov.

Nesreča na jeseniškem kolodvoru. Včeraj ob 2. uri popoldne je na jeseniški postaji povozil vlak železniškega uslužbenca Prosenca. Bil je takoj mrtev.

Upokojen je ravnatelj gimnazije v Novem mestu dr. Fran Detela ter je tem povodom dobil naslov vladnega svetnika.

Nevarno prenočišče si je izbral 18-letni dninar Aleksij Premiero, doma iz Cesene v Italiji. Legel je bil namreč in zaspal v veži hiše št. 2 v ulici di Pozzacchera — akoravno ima stanovanje v ulici Montecchi št. 12 —, a mej spanjem mu je neznan tat vzel iz žepa novčarko, v kateri je imel 44 kron denarja.

Neznani so po noči vlomili v stanovanje podajaca Frana Menghissa v hiši št. 10 v ulici di Rena in tam ukradli iz nekega kovčka dve srebrni in eno kovinsko uro, razne druge predmete in 30 kron denarja. Vsega skupaj so z denarjem vred odnesli seboj za 95 kron vrednosti.

— Že nekaj časa neznani tatovi kraдеjo kljake hišnih vrat v ulicah del Bastione, Cavana in na obrežju Grumula. Te tatvine se dogajajo zvečer. Lastniki dotičnih hiš, so se pritožili na policijo.

Aretovan je bil včeraj popoldne 18-letni dninar Karol C., in sicer na zahtevo Alojzija Martinčiča, stanujočega na Greti št. 227, pri katerem je bil Karol C. na stanovanju. Martinčič je pa dal Karola aretovati, ker mu je ta ukradl kolo (bicikelj). Na policijski komisarijatu v ulici Luigi Ricci je aretovan Karol C. priznal, da je res ukradl Martinčičovo kolo, ter je povedal, da je je prodal za samih 17 kron. Dejali so ga pod ključ.

Poldrugi meter železniške tračnice, težke 70 kg, je nosil na rami v nedeljo popoldne okoli 3. ure po korzu neki delavsko oblečen mladenič. Redarjem se je zdelo čudno, da oni človek v nedeljo nosi tako težo po mestu. Vprašali so ga torej, kje da je dobil oni kos tračnice. Ker jim ni vedel dati na to vprašanje pravega odgovora, so ga odvedli na policijo, kjer je slednjič uradniku povedal, da je tračnico ukradl na postaji državne železnice pri sv. Andreju. Mladenič, ki je 27-letni Andrej G., doma iz Buzeta, je bil vzet na zapisnik in pridržan v zaporu.

Velodrom in vreme. Danes: Kleofa, mučnec; Uroš; Taša. — Jutri: Ciprijan, škof in mučnec; Ljubivoj; Stojslava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 22° Celsius. — Vreme večer: lepo, deloma oblačno.

Zasedanje porotnega sodišča. Radi zločina ropa.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 28-letnemu Humbertu Romito in proti 32-letnemu Marcelu Calligaris, ki sta oba doma iz Trsta. Tožena sta bila, da sta izvršila zločin ropa na osebi Frana Petek, in sicer v noči mej 29. in 30. aprilom t. l.

Razpravi je predsedoval sodni svetnik Pederzoli, a votanta sta bila sodni svetnik dr. Andrich in sodni tajnik Parisini. Obtožbo je vzdrževal namestnik državnega pravdnika Minio: tožena Romito je branil dr. Robba, a Calligaris dr. Gasparini.

V omenjeni noči, namreč od 29. na 30. aprila, je šel Fran Petek v družbi Marije Žagar po ulici delle Acque proti Acquedottu. Tu so bili prišli njima nasproti trije moški. Eden teh treh je imel rudečo srajco. Ti trije so rekli nekaj besedij na naslov Petka. Za tem je eden teh treh dal Mariji Žagar klofuto, oni z rudečo srajco je prijel Petka za levi jopičev rokav, a tretji se je bil postavil pred Petka ter mu rekel: „Fora i bori, o puggi!“ (Daj ven denar, ali te pa naklestimo). Marija Žagar je bila pobegnila, a Petek se je iztrgal iz rok onemu, ki ga je držal za rokav — vsled česar mu je bil rokav raztrgan — ter je pobegnil i on proti ulici Chiozza. Pozneje je Petek dal aretovati

Humberta Romito, na katerega je bil naletel v kavarni „Costanza“ in o katerem je trdil, da je oni, ki je imel rudečo srajco in ki ga je držal za rokav. Aretovani Romito je potem, hoteč podati nekaj alibi, povedal, da je bil do polnoči v družbi Marcela Calligaris in še nekega drugega, ki ga pa pozna le po krstnem imenu Berto. Iz tega je bilo sklepati, da — če ne oba — vsaj eden teh dveh se je udeležil zločina. Vsled tega je bil aretovan Marcel Calligaris, dočim se tretjega — imenovanega Berto — ni moglo najti.

Na včerajšnji razpravi sta oba toženca tajila vsako krivdo. Toženec Romito je imel tudi včeraj na sebi rudečo srajco.

Kakor priče so bili zaslišani Fran Petek in Marija Žagar, redarja Ivan Mauro in Baštijan Niendler, ki sta na Petkovo zahtevo aretovala Humberta Romito, in pa krčmar Josip Brišček.

No, iz vse razprave je bilo razvidno, da sta Romito in Calligaris vendar le res ustavila Petka. A stvar se je pokazala v povsem drugi luči ter je izgubila značaj roparskega napada. Romito in njegova dva tovariša so bili rekli Petku nekaj besed glede Marije Žagar, na kar je on, Petek, reagiral. Na to je eden onih treh vdaril Marijo Žagar po obrazu, a Marija Žagar je dejala, da jo je vdaril zelo na lahno, tako, da je bilo bolj podobno, da jo je pobožal, kakor pa da jo je vdaril. Prijel jo je bil tudi za roko, a dejala je, da se jej je zdelo, kakor bi jo bil hotel vščipniti.

Sploh je izhajalo iz vsega, da je bil to le navaden pretep — a niti ta prav resen. Porotniki so pa tudi izdali tak pravorek, da je bil Calligaris oproščen obtožbe, a Romito obsojen le na 6 mesecev ječe.

Društvene vesti in zabave.

„Trgovsko izobraževalno društvo“ priredi danes zvečer ob 9. uri predavanje o trgovski organizaciji. Vabljen je vsak brez izjeme.

Razne vesti.

* **Košut bolan.** Ogrski minister za trgovino Fran Košut je zopet obolel za revmatizmom.

* **Kako se v romanu odkriva ljubezen.** Neki marljivi čitatelj romanov se ni zbal truda in je sestavil statistiko, kako so se v sto romanu vedli pri izjavi ljubezni moški, kako pa ženske. Od sto zakona željnih moških, ki so odkrivali svojo lju-bezen izvoljenkam svojega srca, reklo jih je 81, da ne more »brez nje« živeti; 72 jih prijel roko oboževane, 26 jo je poljubilo, 25 jih je izreklo svoja ljubavna priznanja, tako, da so ostali poleg nje mirno sedeči, trojica je stala pred njo, 6 jih je klečalo na enem, 4 pa na obeh kolenih. V 32 slučajih je »on« poljubil »njo« na usta, 10 jih je poljubilo lase, 2 roke, 2 obrvi, eden je poljubil njen nos, seveda nehoti, dočim se je samo eden zadovoljil s tem, da jej je poljubil šal.

Od sto prosilcev jih 10 ni moglo govoriti, ko je ona rekla »da«, 4 so izjavili slovesno, da so najsrečnejši ljudje na svetu, eden je zopet prisegel, da bi dal tudi kraljevsko Krono, ko bi jo imel; dva sta se smatrala kakor »Bogova«, petorica so bili tako iznenadeni, da niso mogli v obče ni besede izgovoriti. — A ženske? Od stotine jih je 87 že slutilo, da pride do »izjave«, 68 je svojo glavico naslonilo na »njegove« prsi, 12 na njegove rame, ena je padla na stolico, 11 jih je razširilo roke in objelo prosilca, 72 parov oči kazalo je veliko zaljubljenost, sedem jih je imelo vlažne oči, 44 jih je jahalo, 27 je trgalo cvetje, rokavce, ali konce žepne rute, 11 jih je zakrilo lice v roki, ena edina se je branila, ko jo je »on« hotel poljubiti, 6 jih je poljubilo moškega prej nego je poljubil on njo, 2 sta zbežali iz sobe, 5 jih je dobilo histerični napad, 3 so prebledele 18 zardečele, ena je kihnila, 3 so prosile njega, da vpraša očeta, a samo ena, in ta je bila udova, je rekla: „Da, prijatelj — ali samo naj ti ne bo enkrat žal!“

Brzjavne vesti.

Rudeča knjiga.

DUNAJ 24. List „Montagsreune“ zagotavlja, da predloži minister vnanjih stvari grof Goluchowski bodočim delegacijam rudečo knjigo in sicer na željo Ogrske.

Bivši namestnik grof Zierotin.

BRNO 24. Namestnik grof Zierotin je danes izročil posle moravskega namestništva baronu Pillerstorffu.

Provincijalna sinoda v Solnogradu.

SOLNOGRAD 24. Danes, na praznik sv. Ruperta, patrona metropolitanske cerkve in dežele je knezoškof, kardinal Katschthaler na slovesen način otvoril solnograško provincijalno sinodo. Posvetovanj se udeležujejo knezoškofje iz Celovca, Maribora, Trenta in Briksena.

Friderika Zeller pomiloščena.

DUNAJ 24. Cesar je odpustil smrtno kazn Frideriki Zeller, ki je bila radi umorstva na kuharici Mariji Mayer obsojena na smrt na vešalih. Najvišje sodišče je nato obsodilo Frideriko Zeller na 20-letno težko ječo, poostreno s temnico in postom vsacega 25. januarja, dneva izvršenega zločina.

Ogrski katoliški shod.

BUDIMPEŠTA 24. (Ogr. biro). Danes popoldne je bil v navzočnosti ministra grofa Apponyi-a in ministra a latere grofa Aladarja Zichy-ja slovesno odprt katoliški shod. Slavnostni govor je imel grof Ivan Zichy. Razprave kongresa so pričele popoldne.

Telovadnica pogorela.

TEPLICE 24. Včeraj je pogorela nemška telovadnica. Škode je 250.000 kron. Poslopje je bilo zavarovano.

Mednarodni kongres trgovinskih zbornic.

MILAN 24. Danes je bil v navzočnosti ministra za poljedelstvo, zastopnikov oblastnj in drugih oseb odprt mednarodni kongres trgovinskih zbornic. Minister je imel pozdravni govor. V imenu milanskega mesta je udeležitelje kongresa pozdravil župan.

Cesar Viljem obišče angleškega kralja.

LONDON 24. List „Tribune“ poroča, da obišče cesar Viljem prihodnjo spomlad angleškega kralja Edvarda.

Španska.

MADRID 24. Zasedanje zbornice bo odprto dne 20. oktobra.

MADRID 24. Akoravno vlada v Kataloniji popolnoma mir, so bile vendar, da je vlada pripravljena za vsak slučaj, odložene nameravane vojaške vaje.

MADRID 24. Kakor se govori, prevzame bivši vojni minister Luque v sedanjem ministertvu listnico vojnega ministra. Lopez Domingues obdrži le predsedstvo.

Kongres svobodomislecev.

BUENOS AYRES 24. Včeraj je bil zaključen kongres. Prihodnji kongres se bo vršil v Budimpešti.

Rusija.

PETROGRAD 24. „Golos Pratty“ in „Dnevni List“ poročata iz gotovega vira, da so Japonci proti določbam Portsmouthskega miru pričeli utrjevati otok Sahalin.

PETROGRAD 24. Šipov je prijavil svoj izstop iz stranke 30. oktobra, ker je zelo bolehen. Možno je, da se popolnoma umakne iz političnega življenja.

STOKHOLM 24. List „Dagens Nyheter“ poroča: V soboto je bil tukaj aretovan načelnik finske rudeče garde Lusto, z dvema Fincema vred, ki sta ga spremljala. V hiši kjer so stanovali, so našli tovarno za bombe.

Listnica uredništva.

Dopisniku iz Kanala: Pride. Samo malo potrpite.

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Goldwasser L., zdravnik, KRAKOV; Ganz St., uradnik, BUDIMPEŠTA; Hovdek F., zasebnik, KIC; Valtier J., zasebnik, VISSOVA; Gregorič J., trgovec, PAZIN; Verzeznassi H., ofic., PULA; Mauch A., trgovec, PULA; Zanni J., zasebnik, TRST; Bezigar F., zasebnik, JENINCA; Kreueis F., uradnik, BIHA; Perles J., uradnik, LJUBLJANA; Derric F., dijak, KADOVLJICA; Goriup P., posest., PLAVE.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje žolodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 2000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

Trst.

Zlate kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO

L. Magrini & Figlio

Zlate kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO

TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354

ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijaliteta priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorice tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.

Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago za koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOIA. — Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravila, akordira. Cene zmerno.

Dekle ali mlada vdova, zmožna dveh jezikov, se vsprejme takoj kakor korespondentinja in blagajničarka. — Prednost imajo šivilje; ako bo sposobna, čaka jo lepa bodočnost. Oglasiti se je pri NAČELNIŠTVU ZADRUGE KROJAČEV, Gorica, Travnik št. 5.

Proda se na dražbo

v Vogelskem Dolu pri postaji Repentabor ob deželni cesti

Hiša

Hiša ima 4 sobe, kuhinjo, dve kleti, hlev, vrt in dva vodnjaka. — Dražba se bo vršila

dne 30. septembra ob 2. 1/2 popol.

Natančneje informacije daje »INSERATNI ODDELEK EDINOSTI« v Trstu.

Sprejemamo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih. — Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Tovarna pohištva
— RAFAEL ITALIA —
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po soto nizkih cenah.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi povičili. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARIČ ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIZZA ROSARIO (Solsko poslopje).
Gone, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemamo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Zarjovan cenik brezplačno in franco.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Trgovina.Borzna poročila dne 24. septembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07 ¹ / ₂ — 19.10 ¹ / ₂ , angleške lire K — do —, London kratak termin K 240 — 240.25	
Francija K 95.25 — 95.45, Italija K 95.35 — 95.55	
Italijanski bankovci K —, Nemška K 117.42 — 117.60, nemški bankovci K —, avstrijska ednota renta K 98.90 — 99.90, ogrska ksona renta K 94.50 — 94.80, italijanska renta K —, kreditne akcije K 671.50 — 673.50, državne železnice K 672.75 — 674.75 — Lombardi K 173.50 — 174.50 Lloydove akcije K 764 — 772 — Brečke Tisa K 331.75 — 335.75, Kredit K 496 — do 483, Bodenredit 1880 K 302 — 310 — Bodenredit 1889 K 302 — 310 — Turške K 160 — do 162 — Srbske — do —	
Dunajska borza 2. pop. predvečeraj danes	
Državni dolg v papirju	99.95 99.95
„srebru“	99.95 100. —
Avstrijska renta v zlatu	116.70 116.70
„v kronah“	99.10 99.15
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	88.80 88.70
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	112.50 112.50
„v kronah 4 ¹ / ₂ %“	94.65 94.65
„3 ¹ / ₂ %“	84.25 84.30
Akcije nacionalne banke	1775. — 1782. —
Kreditne akcije	609 — 671.50
London, 10 Lstr.	239.95 240.05
100 državnih mark	117.47 117.47 ¹ / ₂
20 mark	23.46 23.46
20 frankov	19.10 19.11
100 ital. lir	95.35 95.35
Cesarski cekini	11.31 11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 96.90, italijanska renta —, španski exterior 96.65, akcije otomanske banke 666 —. Menjice na London 251.95.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 192 —, unificirana turška renta 94.50 avstrijska zlata renta 99.75, ogrska 4¹/₂% zlata renta 95.35, Landerbank 478 —, turške srečke 144.25, parizka banka 15.60, italijanske meridionalne akcije 796 —, akcije Rio Tinto 18.36. Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86¹/₂% srebro 31¹/₂%, Lombardi 7¹/₂%, španska renta 95¹/₂%, italijanska renta 101¹/₂%, tržni diskont 4¹/₂%, menjice na Dunaju —, Mlačna.

Tržna poročila 24. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.18 do K 14.20, rž za okt. K 12.38 do 12.40, oves za okt. od K 13.28 do 13.30, koruza za sept. 12.20 do 11.22. Pšenica: ponudbe in popraševanja: srednje, tendenca trdna. Prodaja: 25.000 met. stot., narasčajoče. Druga žita trdna. Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37 —, za december 37¹/₂%, za marec 37¹/₂%, za maj 37¹/₂%. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—40 navadna rečna 41—42 navadna dobra 43—44.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 46 —, za december 45¹/₂%. Mirno. New-York. Kava Rio za bodočo dobove: 5 stotink višje, 5 stot. nižje. — Prodaja: 5000 vreč. London. Sladkor iz repe surov, 4 9¹/₂%, Sh. Trdno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.25, za okt. 17.25, za nov.-februar 17 —, za januar-april 17 — (trdno). — Pšenica za tekoči mesec 22.95, za okt. 22.95, za november-februar 23 —, za januar-april 23.20 (trdno). — Moka za tekoči mesec 30.60 za okt. 30.35, za november-februar 30.25, za jan.-april 30.40 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 65¹/₂%, za okt. 69 —, za november-december 69¹/₂%, za jan.-april 68 — (trdno). — Spirit za tekoči mesec 45 — za okt. 42¹/₂%, za januar-april 42¹/₂%, za maj-avgust 43¹/₂%, (mirno). — Sladkor surov 88¹/₂%, aso nov 24 — 24¹/₂%, (stalno), bel za tekoči mesec 27¹/₂%, za okt. 28¹/₂%, za okt.-januar 28¹/₂%, za januar-april 29¹/₂%, (mirno), rafiniran 60 — 60.50. — Vreme: oblačno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da priloži besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDELEK“, Edinosti. Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODDELEK“ informacije edino to, če bo pisemu priložena znamka za odgovor.

Pevsko društvo „ADRIJA“ v Barkovljah razpisuje mesto pevovodje. Prošnje do 15. oktobra na odbor.

V najem se odda soba za enega gospoda v ulici Rossetti št. 683, vrata 20, isto-tam je na prodaj več moških oblek in šivalni stroj. 1071

Novi modni salon (Ulica Tintore št. 1) Zaloga klobukov za gospe. Parizki in dunajski uzorci, po najzmernejih cenah. 455

Udovec mlad z 1 otrokom želi seznaniti se s pridnim dekletom ali udovo brez otrok ktaro 23 do 28 let. Ponudbe pod M. A. 100, Poste restante, Piazza Giuseppina. 1076

Sveže čajno maslo K 250, navadno K 224, kuhano 240. Ulica Vincenzo Bellini 13, urad 3—7 pop. — Ivan S u b a n. 1060

Poljski salami poštni paket 5 kg. kron 9. Zelje moravsko 100 kg. kron 11. — Trgovci, naročite pri Ivanu S u b a n, ulica Vincenzo Bellini, urad 3—7 pop. 1061

Na prodaj je kmetijsko orodje kakor: vinske posode, vozovi in dr. Prodajalo se bo v nedeljo popoldne v Velikem Repnu, družina Krassnigg št. 19. 1059

V najem se odda soba za dva delavca. Naslov pri vratarju Acquedotto 9. 1082

Odda se meblirana soba 1 osebo v ulici Cecilia 13, vrata 4. 1080

Velike vinske stiskalnice prodaja in daja v najem Živic, Trgovinska ulica 2. 1089

Soba meblirana v novi hiši za 2 osebi se odda v najem v ulici S. Francesco št. 51, I nadstr. 1088

Išče se kuharico in sobarico za inozemstvo. Naslov pove „Inseratni odd. Edinosti“. 1086

Išče se mladenič za restavracijo zunaj mesta. Znati mora tudi slovensko. Naslov pove „Inseratni odd. Edinosti“. 1087

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinah na cesti kraj Trst. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove „Inseratni odd. Edinosti“. 1000

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagna, Commerciale, ali v škofiji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, piemene ali ustmene prejme „Inseratni odd. Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo priprava za gostilno ali drugo obrt se prodaja po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim posestvom v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem odd. Edinosti“. 1100

Sodi od 100, 700 do 5000 hektolitrov so na prodaj v ulici Fontanone št. 15.

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Na prodaj so dve hiši z velikim vrtom, hlevom, mnogo sadja, v večjem trgu — na ugodni poziciji — pripraven za vsako obrt, ali pa za penzioniste — leži ob cesti. Cena K 20.000 — polovica lahko ostane vključena. Sedanje prihodisce pri ne celem oddaji K 1200. Ponudbe na „Inseratni odd. Edinosti“ pod „Dve hiši“. 955

Mrtvaški venci

vse izdelano v biserih
tovarne M. CAPELLO iz Padove

Glavno zastopstvo za Avstrijo z zalogo in prodajo v Trstu pri
Pietro Moro, Piazza Nuova 1, 1. n.

RESTAURANT POLLEY

v Sežani „Na vagi“.

Prenočišča. Prenovljeni prostori z vrtom. Salon z glasovirjem.

Prostorni hlevi z veliko lopo za vozove.

Dobra kuhinja. Kriški in Zomajski teran in belo vipavsko. Teran v buteljkah.

Cene zmerne.

Se odda več mebliranih sob z uporabo vrta za sprehod. Kopališče v hiši.

Se priporoča **ANTON STARC.**

Apnenice v Podgorju v Istri

prodajajo

apno najboljše vrste.

Obrniti se je na omenjene apnenice. — To apno prodaja tudi

CARLO PETEANİ Trst, ul. delle Acque 10
TELEFON št. 20.

Pisarna

Dr. Gust. Gregorina in Dr. Edv. Slavika
sprejme takoj

pisarniškega vaje**Trst — Austro - Americana — New-York**

Anonimno parobrodno društvo.

Edino domače društvo za promet blaga in potnikov med Trstom in New-Yorkom ter med

Trstom in vsemi glavnimi lukami Amerike

z najmodernejšimi parniki, ki so večim delom zgradjeni navlašč

za prevažanje izseljencev.

V Trstu dobivajo potniki pred odhodom parnikov hrano in stanovanje v novo-

zgrajenem hotelu: „PENSION-AUSTRO-AMERICANA“.

Iz TRSTA odhajajo parniki vsakih 8 dni. — Brzi in elegantni novi parnik

GIULIA

odpotuje v NEW-YORK dne 3. oktobra t. l.

Cene jako nizke.

Za natančnejša navodila treba se je obrniti na upravo društva: Trst, ul. Molin piccolo 2

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popravilja po nizkih cenah.

Razpisuje se služba

organista

v BARKOVLJAH

Prošnje do 15. oktobra
t. l. na

Cerkveno predstojništvo.

Slovenci! Podpirajmo

„Dijaško podporno društvo“ v Trstu

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službene osebe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posejati, vključiti itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd., naj se posluži **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosegu namena.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritisklin

mehanična delavnica kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3

Na prodaj so: ena hiša v ulici S. Cilino s 150 sežnji

zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 sežnji zemljišča; stavbišče na Greti 110 sežnji zemljišča; zemljišče v ulici del Eremo, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavbišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let, vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na

RAFAELE BIZZAI

TRST, Corso št. 22, II. nadstr.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Angelo Lizza

slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir v Trst — ulica Paduina št. 9 (vokal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja

GLAS.

V bagatelj zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund

(prej Jesi)

ulica Nuova 24 (priljubljen)

daja nove in rabljene pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Josip Gorjanc

krčmar v Gorici

na Kornu št. 3 v fitemsovi palači
toči briska in furlanska vina

prve vrste in izvrstno pivo

postreže ob vsaki uri

z gorkimi in mrzlimi jedili

ima sobe za prenočišča.

Vse po zmernih cenah.

Priporoča svojo krmo slavnemu občinstvu.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejma „Inseratni odd. Edinosti“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“

G. Kehiayan

TRST, Corso št. 23.

Velika izbira ur

veržice, prstanov, priveskov, uhano z diamanti in brez istih itd. Predmeti so raznovrstni z najzmernejimi cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

Zahtevajte le
SELLE & KARY-JE

FREDIN

boljše sredstvo
za čiščenje
vseh vrst
metala ali črn
pobuvalo
Najbolj se priporoča
za čiščenje
vse vrste
vnevreauz in laki-
rane čevlje.
DUNAJ, XIII